

Biserica și Școala

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: **DUMINECA.**

PREȚUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 10 cor. — pe $\frac{1}{2}$ an 5 cor.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.

PREȚUL INSERTIUNILOR :

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte
8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.

Correspondentele să se adreseze Redacțiunei

„BISERICA și ȘCOALA“

Ear banii de prenumerațiune la
TIPOGRAFIA DIECESANA în ARAD.

O acțiune de interes.

Din bătrâni știm, că eră obiceiul în țara noastră, ca părinții să-și schimbe copii între dânșii, temporal, mai ales pentru a învăța diferite limbi.

Așa, Neamțul din Banat își schimbă copilul cu Maghiarul din Seghedin, — și mai ales s'a obicinuit aceasta în țara noastră, între elementul maghiar și cel german, căci ei au avut mai de cu vreme posibilitatea de a se gândi la pregătirea tinerei generații pentru viitor, cu cunoștințe de limbi și de oameni, trebuincioase pentru condițiunile și împrejurările în cari aveau să trăiască în urmă, ca cetățeni.

Necesitatea lărgirii cercului de cunoștințe ale viitorului cetățean, neîndoios, se resimte din ce în ce și la noi, la Români.

Și această problemă a fost pusă în circulație actualmente, de directorul gimnaziului român din Brașov, dl V. Onițiu, în discursul său de încheierea anului școlar expirat (Anuarul XLII). Iată, cum raționează oratorul asupra problemei din cestiune :

»Schimbul de copii între părinții de aceeași situație socială din diferite orașe, de diferite limbi, poate chiar din diferite țări și cu timpul de ce nu și din diferite continente!

Schimbul acesta de copii are toate avantajele căutate și în prima linie în punctul financiar ofere o deslegare a chestiunii cum nu se poate mai avantajoasă pentru părinții neînzestrați cu mijloace suficiente.

Cunoașterea directă a lumii externe îndepărtate și atât de greu accesibile pentru elevul sărac, devine prin sistemul schimbului de copii o posibilitate ușoară, căci nu costă mai nimic.

Dar acest schimb ar aduce incalculabile foloase de cunoștințe nouă largi și intuitive. — Inchipuiți-vă că prin schimb într'un răstimp de 8 ani de zile, folosind spre acest scop vro 4—6 săptămâni din vacanțele de vară și cele 10 zile ale vacanțelor de Paști, — am putea face, ca copiii noștri să cunoască tot Ardealul, atât din punct de vedere geografic, cât și etnografic din intuițiune directă, făcând schimb odată cu un școlar din Bistrița, — sau Murășvașarheiu, din Hațeg, sau Orăștie, altădată cu unul de pe la Cluj, sau Sibiiu, dela Abrud sau dela Brad etc. etc.

Dar schimbul s'ar putea întocmi după un anumit plan; odată schimbul s'ar face în vederea însușirii în grai a unei limbi din țară, altădată el se va putea face din considerațiuni igienice de schimbare de aer și de mod de viață între un elev dela șes și unul din munți spre pildă, iarăș altădată schimbul s'ar putea face cu scop de a lărgi cunoștințele elevului pe un teren anumit, pe care cu timpul ar voi a se cvalifica în mod special.

Schimbul acesta — la elevii mai mari s'ar putea extinde și peste hotarele țării și ar fi merit să deschidă căi nouă și trainice de înfrățire între țări și popoare și a pregăti astfel sosirea epocii nouă de aur: a *păcii universale*, atât de mult dorite și atât de îndepărtate!

Indeosebi pentru noi Români schimbul acesta ar putea contribui mai mult decât orice alt mijloc la cunoașterea noastră reciprocă și la dorita unificare a limbei noastre literare. Din petricică mică se face lavina mare!«

Recenziune.

Asupra manualului » Abcdar după metoda sunetelor vii » lucrat după Iuliu Gabel de Iuliu Vuia învățător, 1905.

Cu cât metodicienii au studiat și cunoscut mai profund natura intimă a sufletului copilăresc, și cu cât ei au izbutit de a cunoaște legile dezvoltării psihice a copilului, cu atât au ajuns de a inventa metode de învățământ din ce în ce tot mai naturale, și prin urmare mai ușoare și mai sigure spre ajungerea scopului dorit. Pecum pe toate terenele instrucțiunii, așa și pe terenul cetirii și scrierii, metodicienii au căutat să construiască proceduri treptat tot mai mult adecvate dezvoltării sufletului copilăresc.

Și dacă este adevărată zisa unui savant celebru, că după multă frământare intelectuală, omul în sfârșit ajunge la cunoașterea și aplicarea principiilor celor mai simple, atunci cu drept cuvânt acest fapt se poate constata și la învățământul cetirii și scrierii. Dela metoda greoi și nenatural al literizării, metodică a trecut la fonetismul lui Stephani (802) și mai apoi la scriptologia lui Graser (1817), iar în timpul mai nou metodicienii constatând, că *copilul are trebuință de mișcare chiar când învață, și că activitatea intelectuală n'are să întrerupă pe cea fizică; mai departe conziderând, că atențiunea copilului prin mișcări se potențează și se fixează asupra obiectelor cu mult mai intensiv, decât dacă am cere dela el atitudine pasivă, s'au năzuit de a afla chiar metodele, cari dând copilului ocaziune de a-și excita trebuința sa de mișcare fizică, ajută lucrarea gândirii sale.*

Tocmai acest fapt psihologic este cauza, că copilul învață să scrie mai ușor, decât să cetească, pentru că lucrarea scrierii face să i-se miște mâna, și prin urmare îi place mai mult, și îi excita atențiunea în grad mai mare. Toamă de aceea *metoda fonomimic*, orice obiecțiuni s'ar aduce în contra lui, are acest folos netăgăduit de a introduce în învățarea cetitului *gesturi*, mișcări, eliberând astfel pe copil din starea de nemișcare contrară firei lui. Tot din aceasta cauză, unul din meritele cele mai mari ale procedurilor lui Fröbel este, că *exerțiază în același timp senzurile și facultatea motrice* (fac. de mișcare) a corpului. Faptul psihologic, că atențiunea copilului se poate aduce în legătură strânsă cu trebuința lui de mișcare, se validează în aplicațiuni practice și la metoda cel mai nou al cetitului, numit: *metoda sunetelor vii* inventat de învățătorul I. Gabel, metod aplicat la compunerea unui Abcdar român mai întâi de dl I. Vuia.

Dându-mi-se spre cenzurare abcdarul compus după metoda sunetelor vii a dlui Iuliu Vuia învățător, îmi iau voie de a expune modul său de procedare, în cele ce urmează.

1. Atât sonul, cât și semnul acestuia (litera) învățătorul are să le facă cunoscute școlarului în strânsă legătură cu persoana acestuia, și deduce ambele elemente (sonurile și literele) din numele respective din figuri de ale pozițiunii corpului școlarului. De ex. Pentru a dezvoltă sonul „i“. învățătorul provoacă pe cutare școlar, de ex cu numele Ilie, să-și pronunțe numele, ținându-l să accentueze mai lung și tare sunetul prim din cuvântul Ilie. Intorcându-se apoi către clasă zice: Spuneți și voi numele prietinelui vostru Ilie. „Iată așa: Iilie“. Apoi adresându-se iarăși către băiat, îi zice: „Pe tine de aci încolo te vom numi mai scurt, I, i, i!“

„Spuneți și voi, iub. școlari, cum îl vom numi pe acesta?“ Prin aceasta procedură sonul, „i“ reprezentat acum prin o *persoană vie*, se va întipări în mod neșters în memoria școlarilor. Tot așa va proceda învățătorul și la tratarea celorlalte vocale și consonante. Domnul Vuia ne dă indigetarea, că dacă nu s'ar afla între școlari pentru cutare nici un nume cores-punzător, învățătorul se va ajuta zicând, că cutare școlar samănă cu un alt băiat, pe care de ex. îl chiamă Octavian (pentru sonul „o“) șcl. pentru a imprimă în memoria elevilor sunetele dezvoltate, tot atâtea sunete inițiale ale numelor proprii ale școlarilor, îi vom agrăi cât mai des cu acele sunete. De ex. Unde este „I“? Să vină „I“ afară! „O“ să șează frumos! șcl.

2. Trecând la *împreunarea sunetelor* cunoscute se aplică următoarea procedură: Învățătorul chiamă afară, de ex. pe băieții „o“ și „i“; apoi îi postează pe unul cu fața spre celalalt și zice: „Băieții! fiți cu băgare de seamă, cât timp voi țineă degetul deasupra capului lui „o“, se ziceți cu toții: o!, până nu voi lua degetul de pe capul lui „o“. Acest exercițiu se va face mai de multe ori; a emenea exercițiu se va face și cu sonul „i“. Acum urmează momentul cel mai însemnat, adică: însași împreunarea sunetelor, anume învățătorul ia degetul de pe capul lui „o“ și desenând un arc în aer îl pune de asupra capului lui „i“; rezultatul va fi, că după cum afirmă autorul, chiar și cei mai slabi școlari după vre-o câte-va exerciții de acestea vor pronunța cu bucurie și siguranță grupul de vocale „oi“, cuvânt cu înțeles în limbă; aceasta procedură deja cuprinde în sine esența cetirii. Tot în acest chip se va proceda și invers (la cuvântul „io“). Tot asemenea se va continua la combinarea de trei sunete, de ex. la formarea cuvântului „noi“, luând întru ajutor pe băiatul „N“ (Nicolae).

3. Ce atinge metoda scrierii proprii Gabel—Vuia la început nu scrie litere proprii, ci desenează figurile băieților așezați în anumite poziții în forma literelor, așa dar literele la început nu se scriu, ci se desenează, pentru că, zice că scrierea literelor este neplăcută și plictisitoare, și nici nu se întipărește ușor în memorie, pe când desenarea figurilor băieților e distrătoare și se întipărește adânc în memorie. Din aceasta cauză exercițiile pentru scris, atât de mult solicitate de scriptologie, după metoda lui Gabel—Vuia, nu sunt absolut necesare. Procedura specială ar fi pe scurt aceasta: „I“ întoarce-te cu fața spre mine; pe „i“ îl pune drept și de asupra capului său îi pune pălăria; învățătorul merge la tablă și privește de nou pe „i“, apoi face o linie verticală groasă, (corpul școlarului); vedeți zice învățătorul, aceasta este icoana lui „i“. La scrierea combinată a literelor, intuiția se va face prin doi băieți, cari se țin de mână șcl. În fine pentru exercitarea cetitului Gabel—Vuia ne dă *roata literelor*.

Aceasta figură este o linie cercuală mai mărișoară, pe a cărei periferie învățătorul așază toate vocalele deja învățate, iar la mijloc într'un cerc mai mic scrie consonanta învățată mai la urmă. Desenează spițele roatei așa, că fiecare literă dela periferie, să se aducă în legătură cu litera dela centru, apoi școlarii vor fi puși să cetească, combinând alternativ, acuși consonanta cu o vocală, acuși invers.

Aplicarea acestui metod se poate face foarte ușor în ori care limbă, căci procedura e de tot simplă, conzistând dezvoltarea sonului, din inițiala numelui elevului, ear scrierea literei, din desenarea pozițiunii, în care se așază corpul școlarului și când e vorbă, de a compune un abcdar bun, metoda lui Gabel admite

aplicarea tuturor principiilor didactice și anume procedarea dela mai simplu la mai complicat și are avantajul acela, că școlarul nu este ținut să învețe nimic superflu, nici istorisire nici semn. ci pur numai sonul ca atare și semnul său corespunzător.

Abecdarul compus de învățătorul Iulia Vuia se poate conșidera ca și o prelucrare deplin reușită a materialului de scris și citit pentru clasa primă și a doua, după metoda sunetelor vii, prin urmare îl recomand spre aprobare din partea superiorității școlare diecezane.

Arad, în 14 Dec. st. v. 1905

Dr. P. Pipos
prof. prep.

O greșală pastorală.

În activitatea pastorală joacă rolul cel mai însemnat circumspecțiunea și prudența, prin cari preotul contribuie foarte mult la propășirea credincioșilor în cele morale. Dacă aceste condițiuni esențiale ale păstoririi sunt desconsiderate, foarte ușor se poate întâmpla, ca preotul involuntar să dea anză la atari păcate, cari zdruncină viața religioasă-morală a poporului.

Este lucru știut, că la demoralizare și la indiferentismul religios conduc poporul nostru două porniri păcătoase: beția și necumpătarea. Mântuitorul nostru Iisus Hristos a și arătat aceste păcate, cari pun pedeci înfrânării și cumpătării, prin sf. Evangelist Luca c. XXI v. 34: »Luați aminte de voi înșivă să nu se îngreuneze inimile voastre cu sațul mîncării și cu beția«. Poporul nostru parte din sf. Evanghelii, parte din predicile rostite în sf. biserică începe a înțelege, că ce rele îi aduc aceste două patimi și trudește a se scăpa de ele. Se și reține, dar abia un timp relativ foarte scurt, căci aproape în tot minutul i-se dă ocaziunea de a recădea iarăși în păcat. Recurge apoi la medicine, propovăduite de șarlatanii negotului de singure mîntuitoare. Dar de sine înțeles nici aceste n'au nici un efect. Vine apoi la ultima scăpare, la sf. biserică și într'un moment de trezire adevărată, pune vot înaintea preotului, că un timp anumit se va reține dela orice fel de beutură.

Nu peste mult însă se arată iarăși pofta turbată și gânditura beuturii, și acum se începe o luptă cumplită cu organismul deja dedat cu acest venin al perzării. Revoluția aceasta a organismului îl face o vreme bolnav, trudit și nebun de lucru. Timpul cât ține această revoluție a organismului este criza. Dar cea mai mare parte a acestor nefericiți nu este în stare a se reține în timpul acesta al crizei, aleargă desnădăjduiți la alt preot, — căci tot la acela li-e rușine, — și-i spun, că au pus vot de a nu mai bea, dar nu sunt în stare a lucra, sunt bolnavi etc. să le facă slujbă și să-i dezlege. Preotul fără a-și mai da seamă despre greșala ce o săvârșește, pentru o remunerație neînsemnată le face slujbă și-i lasă în știrea Domnului.

După experiența mea scurtă în cele mai multe cazuri se întâmplă așa.

Iată o greșală esențială în activitatea pastorală, care merită a fi luată în samă de fiecare păstor sufletesc!

După modesta mea părere, în asemenea cazuri este mai conșult a-l lumina pe credincios, că aceasta este numai o stare trecătoare, până își câștigă organismul iarăși echilibrul, și apoi cu îndoite puteri își va putea câștiga pâinea vieții și conform împrejurărilor îl va îndemna să amâne dezlegarea pe un timp anumit, după espirarea căruia va gândi că respectivul a trecut peste această criză. De sigur prudența preotului mai totdeauna va mîntui multe suflete de această patimă spurcată.

Prin aceasta cred că preotul nu numai datorinței pastorale, ci umanității a făcut un serviciu însemnat.

Virgil Popovici
paroh.

Emil

sau

Despre educațiune

de

I. I. Rousseau,

tradus de

Ioan Ardelean, învățător.

Cartea I.

(Urmare).

Toate societățile particulare, dacă țin compact și bine la oală, se înstrăinează dela societatea cea mare. Tot patriotul adevărat e neindurat față de străini, pe cari îi consideră ca pe niște oameni fără nici un rost¹⁾ Aceasta stare e neîncungiurabilă, dar totodată și neînsemnată. Lucrul principal e, să fim buni față de aceia, cari ne impresoară. Spartanii față de străini erau mai mult dornici de a câștiga ceva dela ei, de aceea, cari căutau numai profit, față de aceștia au fost neindurători; dar în cercul lor nu a dominat egoismul, au știut aprecia meritele altora, și au trăit în bună înțelegere. Față de acei bărbați însemnați ai lumii, cari impun în cărțile lor datorinți, cari de ei stau departe, pe cari totodată acasă nu le îndeplinesc, trebuie să ne arătăm cu neîncredere. Un astfel de filozof iubeste încă și profesorii, numai să nu fie silit a iubi pe deaproapele său.

Omul naturii e de sine stătător, formează o adevărată unitate, care stă în legătură numai cu sine sau cu aceia, cari se potrivesc lui; din contră omul societății se poate considera ca o unitate frântă, care stă într'o astfel de proporțiune pendentă față de so-

¹⁾ De aici provine, că luptele republicelor sunt cu mult mai sângeroase, decât ale regatelor. Deși luptele regilor sunt mai moderate, din contră la ei timpul de pace e mai nesuportabil. E mai bine a-le fi inamic, decât supus.

cietate, ca numărătorul cătră numitorul său. Instituțiile sociale atunci se consideră de a fi bune, dacă desbracă complet pe om de natura sa străbună; dacă lipsindu-l de independența sa, îl fac pendent; dacă „eul“ independent îl asimilează ca o moleculă la unitatea comună așa, că ființa personală a unui cetățean dispărând cu totul, există numai ca contopit în întreg. N'au fost cetățean roman nici Caius, nici Lucius; ei erau romani, cari au iubit patria exluziv numai pentru patrie (iar nu pentru folosul lor propriu). Regulus se considera pe sine ca posesiunea Carthaginenilor. Ca străin nu s'a învoit a lua parte la ședința romană; aceasta a făcut-o numai atunci, când i-a dispus un Carthaginean. Tot Regulus s'a aprins de mânie, când au voit să-i mântue viața. Rezistența lui a învins și s'a reintors victorios, ca să moară cât mai cruntă moarte. Precum se vede, acesta nu prea s'asemănă cu oamenii de azi.

(Va urma).

Nr. 4223/1906.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștință celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul *teologic ortodox român* din Arad, pe anul școlar 1906/7 au să fie înaintate la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad cel mult până în 1/14 August a. c., instruite cu:

1. Atestat de botez;
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară;
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protoprezviterul concernent;
4. Atestat medical că este sănătos și fără defect organic.
5. Petițiunile să fie provăzute cu timbru de 1 coroană, încât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

Arad, la 3/16 Iulie 1906.

Consistorul diecezan.

Nr. 4224/1906

Se aduce la cunoștință publică, că petițiunile de primire în *institutul pedagogic ortodox român* din Arad pe anul școlar 1906/7 au să fie înaintate la adresa Venerabilului Consistor gr. or. român din Arad cel mult până în 1/14 August a. c. instruite cu:

1. Atestat de botez;
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară;
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial, la care aparține, vidimat și de protopres. concernent;
4. Atestat medical despre starea sa sanitară și integritatea membrilor corporale.
5. Petițiunile pentru primirea gratuită în alumneu, de pe teritoriul districtului Consistorului ară-

dan să fie înaintate direct la adresa Consistorului din Arad, ear' de pe teritoriul Consistorului orădan la adresa Consistorului din Oradea-mare.

6. Despre primire ori neprimire vor fi avizați petenții acasă înainte de începerea anului școlar.

Petițiunile să fie provăzute cu timbru de 1 coroană, întrucât nu vor fi ajustate cu atestat de paupertate.

Arad, la 3/16 Iulie 1906.

Consistorul diecezan.

Anunț.

Internatul gr. or. rom. diecezan din Beiuș.

Cu începerea anului școlar 1906/7 se vor primi elevii în internatul gr.-ort. român diecezan din Beiuș, cari frecventează gimnaziul din loc pe lângă taxa anuală de 300 coroane, care este a se solvi în patru rate egale de câte 75 cor. anticipativ și anume: la 1 Sept. 15 Novembrie 1906 și 1 Februarie, 15 Aprilie 1907. Pentru această taxă elevii vor primi întreținere întreagă și instrucțiune în studii.

Pentru medic, medicamente și folosirea mobilierului fiecare elev va avea să solvească îndată la înscriere o taxă de 10 coroane.

Elevii, cari pentru prima dată recurg aici vor adnexa la suplică și un atestat medical, cumcă sunt deplin sănătoși, accentuat: liber de trachomă.

Fiecare elev va aduce cu sine: 1 plapomă, 2 perne, 2 schimburi de pat; $\frac{1}{2}$ duzină din rufele necesare; perie de cap, de dinți și de vestiminte; hainele necesare, toate aceste cuprinse într'un inventar în 2 exemplare, unul pentru institut, altul pentru sine.

În caz când vr'un elev înscris deja ar părăsi internatul din motive neacceptabile, e dator a despăgubi internatul cu câte 10 coroane pentru fiecare lună, despre ce părinții ori tutorii îndată la înscriere vor da o declarațiune.

Suplicile pentru primire sunt a se înainta la: Senatul Internatului gr. or. român diecezan din Beiuș cel mult până la **20 August** n. iar foștii elevi, cari optează a fi suscepuți și pe viitor tot până la acest termen au a se insinua rectorului.

Beiuș, la 18 Iulie 1906.

*Victor Fildan.*rectorul internatului
gr. or. rom. și catihet.

Nr. 4113/1906.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de protoprezviter al tractului **Ienopolea**, devenit vacant prin moartea fericitului protoprezviter Constantin Gurban, subscrisul Consistor, după ascultarea votului concernentului comitet protoprezviteral, publică concurs cu termen de **30 zile**, computate dela prima zi, ce urmează după prima publicare în organul oficios »Biserica și Școala«.

Emolumentele împreunate cu acest post, sunt:

I. *Din parohia centrală (Ienopolea) Boroșineu*

a) sesiunea aparținătoare parohiei protoprezbiterale

- b) birul și stolele îndătinate
c) întregirea dotațiunii preoțești din visteria statului conform legii.

II. Din protoprezbiterat

a) Retribuțiunea dela dieceză pentru inspecțiunea școlară și ședulele dela cununii, în suma, ce o stabilește sinodul eparhial din timp în timp

b) Birul protopopesc câte 12 coroane dela fiecare preot.

c) Diurne pentru vizitarea canonică și revizuirea socoților conform concluzelor sinodale în vigoare.

d) Spesele cancelariei protopopești conform concluzului sinodului eparhial Nr. 91/1878.

Toate dările și sarcinile publice după sesiunea parohială le va suportă protoprezviterul alegând.

Aspirații la acest post se avizează ca în termenul indicat să substearnă subscrisului Consistor recursele lor instruite cu documentele de cvalificațiunea prescrisă în §-ul 53 din Statutul Organic și prin concluzul congresual Nr. 111/1888 și anume să dovedească că au cvalificațiunea recerută pentru parohiile de clasa I. să producă atestat, că au împlinit cel puțin 5 ani în serviciul bisericesc ori școlar cu succes deplin mulțămitor și că prin zelul, capacitatea și diligența lor s'au distins pe terenul bisericesc școlar.

Din ședința consistorială ținută la 27 Iunie (10 Iulie) 1906.

Consistorul gr. or. român din Arad.

Aviz stipendiștilor diecezani.

Stipendiștii fundațiunilor diecezane sunt poftiți a-și prezenta la Venerabilul Consistor diecezan testimoniile școlare de pe anul școlar expirat, până la 1/14 August a. c. neîntrelăsând a indica din care fundațiune a beneficiat. În lipsa testimoniilor, li-se vor sista stipendiile.

CRONICA.

Fundațiunea Regelui Carol de un milion lei. Regele Carol al României din prilegiul iubileului său de 40 ani de domnie, a dăruit un milion de lei „fundațiunii Carol I” creată de el la 189. Din suma aceasta va fi mărit palatul bibliotecii Fundațiunii, ear cu o parte din bani vor fi ajutorați studenți săraci.

Exportul de carne din România în Anglia. Ministerul român al agriculturii a încheiat contractul cu d. Andrews, reprezentantul unui consorz de capitaliști din Londra, în scop de a se începe exportul cărnei din România în Anglia, prin ajutorul vapoarelor provăzute cu aparate frigorifere. Contractul a fost semnat de ministrul agriculturii, și acum se află la consiliul de miniștri. Prtn contract ministrul agriculturii arendează reprezentantului capitaliștilor din Londra, moșii de ale statului, una din jud. Iași alta în jud. Buzău și alte două în județele Brăila și Ialomița. Suprafața celor 6 moșii trece de 5009 hectare. Arendare e făcută pe termen de 25 ani. Arendatorii vor înființa tamslăcuri de vite și vor cultiva pe terenurile ce au arendate,

numai plante furagere, cultura cerealelor de esport fiindu-le interzisă. Arendatorii se obligă a procura statului tauri pentru îmbunătățirea rasei vitelor cornute mari, iar peste cel mult 5 ani să înceapă a exporta carne în Anglia. Ministerul român li-a mai acordat și avantajile legii industriale.

Concurs.

Nr. 4455/1906.

Se publică concurs pentru stipendii de 300 cor. câte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundațiunea *Ana Jorgoviciu-Ebesfalvay* pentru anul școlar 1906/7 cu termenul de 6/19 August 1906.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori autentice:

1. Estras de botez provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține la biserica gr.-or. română.

2. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat și prin subscrierea preotului local.

3. Testimoniu de măturitate ori teologie cu succes bun. Preferință au concurenții maturizanți, cari să dedică carierii preoțești.

4. Certificat medical despre starea sanitară.

5. Dacă concurentul a intrerupt studiile, atunci are să dovedească prin act autentic, că unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

6. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori sosite după termenul de concurs, nu se vor lua în socotintă.

7. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluțiunea consistorului. Arad, 14/27 Iulie 906.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□—

Nr. 4454/1906.

Pentru conferirea eventualelor stipendii vacante din fundațiunea *Teodor Papp*, pe anul școlar 1906/7 se publică concurs, cu termenul de 6/19 August a. c.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt, conform literelor fundaționale:

a) rudeniile fundatorului;

b) tinerii români ortodoși din Giula;

c) în lipsa petenților înrușiți cu fundatorul ori născuților în Giula, urmează indreptățirea tirerilor români ortodoși din întreagă dieceza Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor. la adresa Consistorului gr. or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericeii gr. or. române;

2. Rudenia mai are să adnezeze și informațiunea familiară,

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților.

4. Testimoniu de pe anul școlar 1905/6, iar universitarii despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.

5. Certificat medical despre starea sanitară a petentului.

6. Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.

7. Concurentul va arăta specialitatea, la care și locul, unde voește să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate ori netimbrate, ori sosite după terminul de concurs nu se vor lua în socotință.

9. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea Consistorului.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

—□—

Nr. 4456/1906.

Se publică concurs pentru stipendii de 240 cor. — câte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundațiunea „*Simeon Iosif Popoviciu Puffy*“, pentru anul școlar 1906/7 cu termin de *6/19 August 1906*.

Indreptățiți la acest stipendiu sunt descendenții din familia Popa din Buteni, respective fii preoților gr. or. din Buteni cari vor studia bine la vre-o școală elementară civilă ori gimnazială din patrie.

Concurenții au să producă în petitul provăzut cu timbru de 1 cor. :

1. Estras de botez, că e român gr. or. provăzut cu clauzula parohului local că și de prezent aparține bisericii ortodoxe române.

2. Justificarea descendenței sale din familia Popa.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Certificat medical despre starea sanitară.

5. Certificat de moralitate dela parohul local.

6. Testimoniu școlar pentru trecut și indicarea locului și școlii unde vrea să-și frecventeze studiile.

7. Petitele lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în conziderare.

8. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă unde să i-se trimită rezoluțiunea consistorială.

Arad, 14/27 Iulie 1906.

Consistorul gr. or. rom. din Arad.

—□—

Se publică concurs pentru stipendii de câte 400 cor. câte vor deveni vacante până la expirarea acestui concurs, din fundațiunea „*Elena Ghiba Birta*“, pentru anul școlar 1906/7, cu terminul de *6/19 August 1906*.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt în prima linie rudeniile testatoarei, iar concurenții neînrușiți de religiuena gr.-or. română, din comitatele Arad, Bihor, Bichiș și Cenad, numai atunci se primesc, când lipsesc competenți dintre rudeni.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa comitetului administrativ al fundațiunei Elena Ghiba Birta în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate.

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clauzula parohului local, că și de prezent aparține bisericii gr.-or române.

2. Rudeniile mai au să adnexeze și informațiune familiară.

3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date pozitive despre starea materială a părinților și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parohului local.

4. Testimoniu școlastic, că a absolvat cel puțin școala elementară cu succes; iar aceia, cari au ascultat

deja cursuri gimnaziale sau academice respective universitare, să dovedească că au câștigat astfel de testimoniu, încât pot trece la cursurile superioare.

5. Certificat medical, despre starea sanitară.

6. Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic unde a fost, și ce purtare a avut.

7. Concurentul să arate specialitatea la care și locul unde are să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8. Fiecare stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure comitetul administrativ că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune odată pentru totdeauna 50 cor., pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9. Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

10. Fiecare concurent să indice locul și posta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea.

Arad, 10/23 Iulie 1906.

Comitetul administrativ al fundațiunei „Elena Ghiba Birta“.

—□—

Nr. 4.
S. fZs. 1906

În alumneul Zsigaiian din Oradea-Mare, afară de primiți se mai primesc pe anul școlastic 1906/1907, alumnști stipendiști încă doi tineri români gr. or. cari vor studia la gimnaziul și școalele reale sau la academia de drepturi din loc, cari vor căpăta gratuit în institut proviziunea întreagă.

Recursele ajustate cu: a) Estras de botez., b) Testimoniu școlastic, c) Atestat de paupertate, d) Certificat despre vaccinare, adresate Senatului fundațiunei sunt a se trimite până la **1/14 August** a. c. la protopopul *Orăzii-Mari Toma Păcala*, în Oradea-Mare (Nagyvárad).

Totodată se avizează Onoratului public interesat, că în institutul acesta vor putea fi primiți tineri gr. or. români cari vor studia la școalele din loc, unde vor căpăta proviziunea întreagă pe plată de câte 40 cor. la lună, respective de 400 cor. la an solvindă anticipative în 4 rate anuale.

În internat elevii vor fi supuși disciplinei institutului.
Oradea-Mare, 6/19 Iulie 1906.

Senatul fundațiunei Zsigaiiane din Oradea-Mare.

Toma Păcala,
protopopul Orăzii-mari,
ca președintele Senatului.

George Papp,
preot, actuar consistorial,
ca notarul Senatului.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea stațiunilor învățătorești din **Dș.-Forău și Ș. Petreasa** se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: 1. La Dș.-Forău 600 cor. bani gata, stole cantonale și cortel cu grădina de legume. 2. La Ș. Petreasa: după regularea salariului din 189 în bani, bucate trei holde de pământ și venitele cantonale, de tot 600 coroane, în ambele locuri și ajutor sperativ dela stat.

Recurenții vor avea a-și trimite petițiunile ajustate cu documentele recerute la scrisul protopop în Beiuș; iar până la alegere a se prezentă la biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare.

Beiuș la 11/24 Iulie 1906.

În conțelegere cu comitetul parohial *Vasilie Papp* protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătoarești din comuna **Lazuri**, inspectoratul Hălmagiului,

se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Dotăția împreună cu acest post este: 1. În bani gata din casa culturală dela Lazuri și filia Groși 490 cor. 2. Dela Lazuri 4 stângeni lemne pentru învățator, iar dela filia Groși pentru învățator 24 cor. 3. Pentru conferințe învățătoarești 24 cor. 4. Scripturistica școalei 10 cor. 5. După ce toată dotăția sigură face numai 524 cor., în senzul ordinului consistorial Nr. 2255/1904, s'a cerut întregirea cu ajutor dela stat la 800 cor., adică diferența de 286 cor. alegândul învățator poate spera că o va primi dela stat pe calea organelor bisericesti. 6. Cvartir acomodat și grădină. Cvinvenalul se va da numai după serviciul de 5 ani impliniți în această comună

Alegândul învățator este indatorat a îndeplini și serviciile de cantorat și a prevedea instrucția și în școala de repetiție, fără alta remunerație.

Recurenții sunt avizați, ca recursule lor ajustate cu documentele legale de ecalificație și adresate comitetului paroh. din Lazuri, să le susțearnă până la termenul susindicat P. T. Oficiu protoprezviteral al Hăl-magiului (Nagyhalmágy) și să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare sub darata concursului în biserică din Lazuri spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Lazuri, 29 Iunie (12 Iulie) 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățatoarești dela școala gr. or. rom. din comuna **Secaș** protoprezviteratul Hăl-magiului, devenită în vacanță prin abdicarea fostului învățator Ioan Țucra se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 504 cor. 2. 2½ jughere de pământ arător prețuit în 20 cor. 3. 32 metri de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ. 4. Pentru conferință 20 cor. 5. Scripturistica 10 cor. 6. Curatoratul școalei 16 cor. 7. Dela nmormântări unde va fi poștit dela mort mic 40 fil. dela mort mare 1 cor. 8. Locuință acomodată și grădină. 9. Ajutorul dela stat sperativ 228 cor. pentru care s'a și petiționat la înaltul Guvern.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați, ca recursule ajustate conform §-ului 60 din Regulament și adresate comitetului parohial din Secaș să le susțearnă pe calea oficiului protoprezviteral al Hăl-magiului (Nagy-Halmágy), având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, de oarece alegândul va avea să îplinească și agendele cantonale în și afară de biserică fără alta remunerație.

Dat în ședința comitelui parohial din Secaș la 9/22 Iulie 1906.

Maximilian Miclean,

Alexandru Mariș,

preot preș. com. par.

not. com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazar*, protoprezviter inspector școlar.

—□—

1 3

Pentru postul învățatoresc-cantoral din **Sudrigiu**, escriem concurs cu termen de alegere pe 6/19 August 1906.

Emolumente, în număr 456 cor. 59 fil.; 10³/₈ cubule bucate mixte — 124 cor. 50 fil. și uzufructul pământului cantoral 19 cor.; de tot 600 cor. și întregirea de stat la 800 cor. Cuincuenalele se vor acoperi

dela stat. Sala de învățământ o încălzește parohia. Coontribuțiunea erarială o va solvi alegândul.

Petițiunile instruate conform regulamentului sunt a se trimite pe calea părintelui administrator protoprezviteral Moise Popovici în Segyest (p. u. Rieny) comitetului parohial din Sudrigiu, — având a se prezenta la biserică din loc pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Din ședința comitetului parohial întrunit în Sudrigiu la 4/17 Iunie 1906.

Vasilie Laza,

Vasilie Nicoruția,

notar. com. par.

preș. com. par.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu*, adm. pprezviteral și inspector școlar.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățatoarească dela școala gr. or. română din **Voivozi**, inspectoratul Orăzii-mari, se escrie concurs cu termen de alegere pe **17/30 August a. c.**

Emolumentele sunt: 1. în bani gata 132 cor. 80 fil., 2. dela 83 numere de case una vică de bucate prețuit 166 cor., 3. 2 holde pământ și 186 □ castrale prețuit în 40 cor., iară restul de 261 cor. 20 fil. eventual 461 cor. 20 fil. se va câștiga dela stat; afară de acestea cortel cu grădină, precum și ștolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursule ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și a §-lui 6 art. XVIII din 1879 — și provăzute cu declarațiune, ca pe baza serviciului neîntrerupt cu învățator, de când își formează pretenșiunea la c.inceval — adresate com. parohial din Voivozi, să se trimită subscrisului în Oradea-mare până la 15/28 August a. c., având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta în s-ta biserică din loc, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Toma Pacala* m. p. protoprezviter.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățatoarească dela școala gr. or. română din **Chiraleu**, inspectoratul Orăzii-mari se escrie concurs cu termen de alegere pe ziua de **18/31 August a. c.**

Emolumentele sunt: în bani 600 cor., cortel cu grădină și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursule ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și §-lui 6 art. de lege XVIII din 1879, provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățator, de când își formează pretenșiune la cvinvenal, — adresate com. parohial din Chiraleu, să se trimită subscrisului în Oradea-mare până la 15/28 August a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sfânta biserică de acolo, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Toma Pacala* m. p., pprezv.

—□—

1—3

Pentru stațiunea învățatoarească dela școala gr. or. română din **Bogeu** se escrie concurs cu termen de alegere pe **18/31 August 1906.**

Emolumentele sunt: în bani gata și naturale 300 cor., cortel cu grădină și stolele cantonale dela funcțiunile obveninde; notându-se că restul până la 600 eventual 800 cor. se va acoperi prin ajutor de stat, de unde se vor ezopera și eventualele cvinvenale.

Recursule ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și a §-lui 6 art. de lege XVIII din 1879 — provăzute cu declarațiune că pe baza serviciului neîntrerupt de când își formează pretenșiune la cvinvenal

— adresate com. paroh din Bogeiu să se trimită subscrisului în Oradea-mare până la 15/28 August a. c. având recurenții a se prezenta în sfânta biserică de acolo în vre-o Duminecă ori sârbătoare spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Se notează că cei ce vor avea calificare preotească vor fi preferiți, având a fi înstituiți și de administratori parohiali. *Comitetul parohial.*

În conțelegere cu: *Toma Pacală* m. p. pprezbiter. — □ — 1—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom din **Spurcani** inspectorul Orăzii-mari se escrie concurs cu termen de alegere pe **19 August** (1 Sept.) 1906.

Emolumente sunt: în bant gata 600 cor. afară de aceste cortel cu grădina de legume și ștotele cantonale dela funcțiunile obveninde.

Recursele adjutate conform prescrișelor Statutului Organic și a §-lui 6 din art. de lege XVIII din 1879, adresate comitetului parohial din Spurcani — și provăzute cu declarațiune că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretenziunea la cvincevenal — să se trimită subscrisului în Oradea-mare până la 15/28 August a. c. având recurenții în vre-o Duminecă ori sârbătoare a se prezenta în sfânta biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Se notează că cei ce vor avea calificare preotească, vor fi preferiți, având a fi aplicați de administratori parohiali *Comitetul parohial.*

În înțelegere cu: *Toma Pacala* m. p. pprezbiter. — □ — 1—3

Se publică concurs pentru îndeplinirea stațiunilor învățătoresce — din inspectoratul Orăzii-mari — și anume:

1. *Varviz*, cu termen de alegere **17/30 August** 1906. Emolumentele sunt: 1. bani 160 cor.; 2. bucate 70 măsuri = 139 cor.; 3. pământ 3 jug. = 40 cor., de tot 340 cor., cortel cu grădină și stotele cantonale.

2. *Bucuroae*, cu termen de alegere **22 August** (4 Sept.) 1906. Emolumentele sunt: bani 600 cor., cortel cu grădină și stotele cantonale.

3. *Cotigleți*, cu termen de alegere **22 August** (4 Sept.) 1906. Emolumentele sunt: bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele cantonale.

4. *Chiribiș*, cu termen de alegere pe **19 Aug.** (1 Sept.) 1906. Emolumentele sunt: în bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantonale.

5. *Stracos* cu termen de alegere pe **23 August** (5 Sept.) 1906. Emolumentele sunt: în bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantonale.

6. *Bucium-Topești*, cu termen de alegere **23 Aug.** (5 Sept.) 1906. Emolumentele sunt în bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantonale.

Dările publice le vor suportă cei aleși

Dacă aceste stațiuni se vor îndeplini cu învățători calificați, salarele se vor întregi conform legii la 600 eventual 800 cor. prin ajutor dela stat, de unde se vor esopera și eventualele cvincevenale.

Doritorii de a ocupa vre-unele din aceste stațiuni sunt avizați ca recursesle lor instruite conform legii și adresate respectivelor comitete parohiale, să le trimită la subscrisul în Oradea-mare până la 15/ 8 August a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din comuna unde a recurs, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic. *Comitetele parohiale.*

În conțelegere cu: *Toma Pacala* m. p., protoprezviter — □ — 1—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc dela școala gr. or. română din **Cacuciul-român**, tractul Peșteșului, se deschide concurs, cu termen de alegere pe ziua de **6/19 August** a. c.

Emolumentele, împreunate cu acest post sunt: 1. 300 cor. în bani gata, repartizați pe popor. 2. 100 cor. anual dela Ven. Conzistor. 3. Cvarțir liber și grădină de legume 4. 40 cor. sperativul ajutor dela stat. Alesul e obligat a providea cantoratul în sfânta biserică, fără nici o altă remunerațiune.

Concurenții sunt poștiți, ca petițiile lor, instruite cu documentele prescise de calificare, adresate com. par. din Cacuciul-român, să le înainteze Prea On. Oficiu protoprezviteral în Birtin, (u. p. Rév) în termenul concursual, și să se prezente în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf-ta biserică din Cacuciul-român, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial din Cacuciul-român, ținută la 2 15 Iulie 1906.

Iosif Moldovan, *Simeon Cacarezu,*
par. preș. c. par., not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protoprezviter inspector școlar. — □ — 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoros din comuna **Copăcel** protoprezviteratul Peșteșului, prin aceasta se publică concurs cu termen de alegere pe **30 Iulie (12 August)** 1906.

Emolumentele. 1. 360 cor. bani gata, din reparțiare pe locuitori. 2. 120 cor. pământul învățătoresc. 3. 12 cub. bucate, prețuite în 120 cor. sau răscumpărare în bani, dela singuratici, 1 cor. 20 fil. 4. Stotele usuale, și anume: dela o înmormântare mică și festanie 40 fil. dela înmormântări mari, liturgie, când se va ține în zi de lucru, dela maslu și cununie câte 1 cor. 5. Cvarțir liber și grădină. Toate aceste beneficii fac 600 cor. având alesul a-și întregi salarul cu ajutorul sperativ dela stat. Cantoratul va fi obligat a-l providea fără nici o altă remunerațiune. Cvincevenalele se vor acorda numai la cinci ani, după întărire, din visteria statului. Sunt preferiți cei ce știu înfința și conduce cor vocal.

Recurenții sunt avizați, că petițiile lor, instruite cu documentele prescise de calificare, adresate comitetului parohial din Copăcel, să le înainteze Prea On Oficiu protoprezviteral în Birtin, (u. p. Rév) în termenul concursual, iar dâșii să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în sf-ta biserică din Copăcel spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat în ședința comitetului parohial din Copăcel, ținută la 25 Iunie (8 Iulie) 1906.

George Onciu, *Petru Hale,*
par. preș. com. par., not. com. par.

În conțelegere cu: *Alexandru Munteanu* protoprezviter inspector școlar. — □ — 2 3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresce din **Laz** se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele sunt: 800 cor. și anume: dela parohie 1. în bani gata 200 cor. 2. 10 șinice de bucate (jumătate grâu, jumătate cucuruz). 3. Folosința a 16 jugh. pământ. 4. pentru lemne la școală și învățător precum și pentru curatorat 96 cor. 5. Pentru conferință 8 cor. și 6. Cvarțir și grădină, iar restul de salar se va acoperi din sperativul ajutor dela stat, pentru care s'a naintat deja rugarea. Alesul va fi deobligat a ține regulat școală de repetiție, a conduce

Supliment la „Biserica și Școala“ Nr. 29.

strana în biserică, având a cânta cu școlarii cântările liturgice și tot el va avea a solvi dările publice, precum și echivalentul după pământul învățator e.

Recurenții sunt poftiți a-și înainta recursurile ajustate conform Regulamentului și adresate comitetului parohial în termenul de sus P. O. Oficiu ppsc gr. or. rom. din Buttyin (Arad m.) având a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Laz. spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezv. insp. școlar.

—□— 2—3

Cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“, se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor învățătorești din parohiile: 1. *Căcărău*, 2. *Camna*, 3. *Găvoșdia*, 4. *Ignești*, 5. *Luguzău*, 6. *Măneasa*, 7. *Mustești*, 8. *Nădălbesti*, 9. *Neagra*, 10. *Ramna*, 11. *Revețiș*, 12. *Roșiu*, 13. *Slatina*, 14. *Susani*, și 15. *Voivodeni*.

Emolumentele acestor stațiuni sunt câte 800 cor. parte dela parohii, parte din visteria statului, naintate fiind rugările pentru întregirea salarelor. Pelângă suma de sus, cei aleși vor avea cvartir și grădină, precum și lemne în natură, apoi vor fi rebonificate și speșele de conferințe și scripturistica, cu anumite sume fixate. Cei aleși vor avea a conduce strana în biserică, a instrua în școale de repetiție și a suportă dările publice după beneficiile lor. În parohia Voi vodeni, fiind instruat corul bisericesc, — va fi preferit, cel care va dovedi desteritatea de a conduce cor.

Reflectanții la careva din stațiunile de sus, sunt poftiți ca recursurile adresate comitetului par. respectiv și ajustate conform Regulamentului, să le subștearnă la P. O. Oficiu ppsc gr. or. rom. din Buttyin (com. Arad) în termenul fixat și a se prezenta în s. biserică din parohia unde reflectează, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetele parohiale.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprezv. insp. școlar.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoreșc din **Cărpinet** prin aceasta se publică concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani 400 coroane. 2. 25 metri de lemne, din cari se va încălzi și școala. 3. Cvartir și grădină și 4. întregirea dela stat. Învățătorul ales va avea a conduce și strana fără altă remunerațiune.

Doritorii de a ocupa aceasta stațiune sunt avizați a-și trimite recursurile lor ajustate cu documentele prescrise și adresate comitetului par. din Cărpinet, M. On. Domn Moise Popovici administrator pprezv. în Segyest u. p. Rieny com. Bihor, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Cărpinet spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial ținută la 2/15 Iulie 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Moise Popoviciu* adm. pprezvitral inspector școlar.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătorești din **Dobroți** inspectoratul Halmagiului se escrie concurs cu termen de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele sunt: 1. Bani gata din cassa culturală 444 cor. 2. Lemne 3 stângeni, din care este a se încălzi și sala de învățământ. 3. Spese de conferințe 20 cor. 4. Scripturistica 10 cor. 5. Dela înmormântări mari, unde va fi poftit 1 cor. 6. De locuință va avea alesul să se îngrijască pe speșele sale proprii. 7. Întregire dela stat se spereră 356 cor. petiția s'a făcut la înaltul Guvern. 8. Cvincvenatul după împlinirea celor 5 ani de serviciu în comună. Alegândul va avea să provadă cantoratul și a ține școala de repetiție fără altă remunerație.

Doritorii de a ocupa acest post sunt avizați ca recursurile lor ajustate conform §-ului 60 din „Regulament“ și adresate comitetului parohial din Dobroți să le subștearnă până la termenul sus indicat la ofic. protopr. al Halmagiului (Nagy-Halmágy), având a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Dobroți-Leanți spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, făcându-se cunoscut poporului.

Din ședința comitetului par. din Leauți-Dobroți ținută la 3/16 Iulie 1906.

Nicolau Dălv.

Nicolae Toma,

par. preș. com. par.

not, com. par.

În conțelegere cu mine: *Cornel Lazur* protoprezviter inspector școlar.

—□—

2 3

Pentru îndeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni vacante învățătorești se publică concurs

1. *Archis*, salar în bani 48 cor. 4 jug. pământ 40 cor. 10 șinice bucate 100 cor. 6 orgii lemne 60 cor. 80 porții fân 32 cor. Alegerea să va ținea în **30 Iulie** v.

2. *Călăcea*, salarul 600 cor. în bani. Alegerea va fi în **13 August** v. a. c.

3. *Cărășeu*, dotațiune în bani 280 cor. 4 orgii lemne 90 cor. 12 cub. bucate 120 cor. 3 jug. pământ 82 cor. Alegerea se va efeptul în **14 August** v. a. c.

4. *Ciuntahaz-Hodișel-Stoinesti*, în bani 220 cor. 5 cubule bucate 250 cor. 8 stângeni lemne 90 cor. 7 jug. păsc. 20 cor. 90 porții de fân 18 cor. Alegerea va fi în **6 August** v. a. c.

5. *Cărănd T.* în bani 232 cor. dela episcopatul latin 54 cor. 5 holde pământ 120 cor. 12 șinice bucate 120 cor. 8 orgii lemne 80 cor. Alegerea va fi în **30 Iulie** v. a. c.

6. *Craiova*, în bani 300 cor. 4 jug. pământ 64 cor. 12 cubule bucate 120 cor. 8 orgii lemne 64 cor. Alegerea în **6 August** v. a. c.

7. *Dumbrăvița de codru*, în bani 500 cor. Alegerea va fi în **17 August** v. a. c.

8. *Groși-Bărzești*, în bani 88 cor. dela episcopatul latin 20 cor. 15¹/₂ cubule bucate 155 cor. 8 orgii lemne 40 cor. Alegerea în **31 Iulie** v. a. c.

9. *Hășmaș-Urviș*, dela Hășmaș bani 156 cor. pentru fân 26 cor. pentru 15 șinice bucate 140 cor. Dela Urviș 40 cor. pentru 5 șinice bucate 40 cor. dela episcopatul latin 74 cor. lemne după trebuință. Alegerea va fi în **31 Iulie** v. a. c.

10. *Mărăuș-Secaci*, în bani 222 cor. 8 orgii lemne 64 cor. 16 cubule bucate 160 cor. câte 1 litră fasole 40 cor. câte 100 porții fân și p e 40 cor. dela episcopatul latin 60 cor. Alegerea în **7 August** v.

11. *Nermis*, 200 cor. Alegerea în **30 Iulie** v.

12. *Suplac*, în bani 300 cor. 6 orgii lemne 60 cor. 2 cubule bucate 120 cor. Alegerea se va efeptul în **16 August** v. a. c.

13. *Susag-Tălmăciu* în bani 440 cor. 20 cubule bucate 200 cor. Alegerea în **13 August** v.

14. *Tagadău*, în bani 100 cor. 8 jughere pământ. Alegerea în **1 August** v. a. c.

15. *Ursad-Pocluse-Hodișel*, în bani 200 cor. 10 cubule bucate 100 cor, 6 orgii de lemne 72 cor. 8 holde pământ 96 cor. Alegerea în **14 August** v.

16. *Urviș B.* în bani 500 cor. Alegerea în **16 August** v. a. c.

La aceste beneficii sunt a se socoti și ștolele cantonale usuate cu locuințe acomodate și grădina de legume, iar unde salariul nu ajunge la minimul legal, acela precum și cvincevenaliile se vor întregi dela stat. Din lemnele primite va fi a se încălzi și saele de învățământ.

Recurenții la cutare din aceste stațiuni au a se prezenta în cutare Duminecă ori sârbătoare la sf. biserici pentru a cânta, iar recursele cu declarațiunile că de când își formează pretenziuni la cvincevenalii, până cu 8 zile înainte de alegere din comunele pentru a căror posturi recurg au ale trimite la subscrisul în F. Györös, p. u. Tenke.

Pentru comitetele parohiale *Petru Serb* protoprezviter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc vacant din **Pârnești** prin aceasta se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Bani gata 200 cor. 2. În naturale 5 măji de grâu și 3 de cucuruz; 48 metri de lemne și 20 măji de fân. 5. 1/2 sesiune de pământ din care 3 părți sunt de sămănătură și a 4-a parte ierbărit. 4. Pentru conferință 20 cor. 5. Famulația 10 cor. 6. Dela înmormântări unde va fi chemat dela cele mari 80 fil. dela cele mici 40 fil. dela cele cu liturgie 2 cor.

Cei ce voesc a reflecta la acest post sunt avizați ca recursele lor ajustate cu documentele prescrie și adresate comitetului parohial din Pârnești, să le subștearnă P. On. Oficiu pprezviteral din M.-Radna; iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Pârnești pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Pârnești, la 25 Iunie 1906. *Comitetul parohial.*
În conțelegere cu: *Procopie Givulescu* protoprezviter
inspector școlar.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului vacant din **Lupești** prin aceasta se escrie concurs cu termin de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani gata 200 cor. 2. În schimbul naturalelor 388 cor. 3. 32 jughere de pământ (à 1100 □) din care 2 părți se pot lucra, iar una e pășune. 4. Pentru conferință 20 cor 5. Famulație 16 cor. 6. Lemne pentru încălzitul școlaei se capătă în tot anul din pădurea urbarială, competența după 8 voturi. 7. Cvartir în natură, cu grădina de legume. 8. Dela înmormântări cu liturgie 2 cor. fără liturgie 80 fil., dela cele mici 40 fil.

Cei ce voiesc a reflecta la acest post sunt avizați, ca recursele lor ajustate cu documentele prescrie și adresate comitetului parohial din Lupești, să le subștearnă P. On. Oficiu pprezviteral în M.-Radna; iar dânsii să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Lupești pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Lupești, la 20 Iunie 1906. *Comitetul parohial.*
În conțelegere cu: *Procopie Givulescu* protoprezviter

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de cl. III din **F. Oșorheiu** cu filia **Fughiu** pprezviteratul Orăzii-

mari se escrie concurs cu termin de alegere pe **13/26 August** 1906.

Emolumentele sunt: 1. Casa parohială cu supraedificatele și 2 intravilane, unul în matră altul în filie 2 pământ arător și fânaț dela ambele comune 16 jug. catast. 3. Competința de pășunat pentru 15 vite. 4. Bir, câte una măsură de cucuruz dela 90 numere de case din matră și filie sau câte 2 coroane. 5. Venitele stolare și anume: a) prohodul mic până la 7 ani 2 cor. b) prohodul prim cu 12 stări, evangelia lui Lazar și un stâlp 14 coroane, c) prohodul al doilea cu 6 stări și un stâlp 10 cor., d) prohodul al treilea cu 3 stări 6 cor. 6. Intregirea dela stat pentru preoți cu calificățiune sub VIII clase 451 cor. 78 fil. eră pentru cei cu VIII clase 1251 cor. 78 fil. Contribuțiunea erarială după pământul parohial o solvește preotul ales. Alegândul preot are să catehizeze la școala cotidiană și de repetiție din parohie, fără privire la caracterul aceleia și fără a aștepta vre-o remunerațiune dela comuna bisericească ori dieceză.

Recurenții sunt poftiți ca recursele instruite cu documentele necesare și adresate com. paroh. din Oșorheiu să le aștearnă oficiului protopopesc în Oradea mare până la 10/23 August a. c. având recurenții cu observarea strictă a §-ului 18 din Regulamentul pentru parohii a se prezenta în sf. biserică din comuna matră și filie spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și oratorie.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protoprezviter gr. or.

—□— 3—3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului vacant învățătoresc din **Darvaș** prin aceasta se publică concurs cu termin de alegere pe **6/19 August** 1906.

Emolumentele sunt: 1. 32 jughere pământ arător prețuit în 576 cor. 2. 6 1/2 jughere pășunat 65 cor. 3. Rescumpărarea trestiei 24 cor. 4. Pentru cantorat 5 cubule grâu și 5 cubule orz 90 cor. 5. Pentru conducerea protocolului ședinței comitetului și sinodului parohial 6 vici grâu, 15 cor. 6. Venitele stolare 50 cor. 7. Cvartir cu două chilii, culină, cămară, grajd și grădina de legume.

Dările erariale după pământ, le va suporta alesul. Cvincevenalul se va pune în curgere numai după un serviciu de 5 ani la școala aceasta. Se notează că aceia cari vor fi în stare a înființa și conduce cor vocal, vor fi preferiți și din partea comunei vor fi remunerați cu 50 de coroane anual.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt datori a-și înainta recursele instruite cu documentele recerute, adresate comitetului parohial din Darvaș până la 2/15 August Prea onor. oficiu ppresc al Orăzii-mari, și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Darvaș spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

În conțelegere cu: *Toma Păcala* protoprezviter gr. or.

—□— 3—3

Se escrie concurs pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom. din comuna **Șușurogiu** inspectoratul Orăzii-mari cu termin de alegere pe **8/21 August** 1906.

Emolumentele sunt: 1. În bani numerari și clacă 108 cor. 2. dela 80 numeri de casă câte una măsură bucate à 2 cor. 160 cor. 3. pământ arător și fânaț 7 jug. și competența de pășunat 48 cor. 4. 2 orgii de lemne aduse acasă 20 cor. de tot 376 cor. Restul de 224 cor. eventual 424 se va câștiga dela stat. Afară de aceste cortel cu grădina de legume și stolele cantonale.

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului organic și a §-ului 6 art. XVIII din 1879 adro-

sate com. paroh. din Șușturogiu și provăzute cu declarațiune, că pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător, de când își formează pretenziunea la cvincevenal, să se trimită subscrisului în Oradea-mare până la 5/18 August a. c. având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare a să prezenta la biserica din loc pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcala* protoprezviter gr. or. —□— 3—3

Pentru stațiunea învățătorescă dela școala gr. or. rom. din **Sântelec** inspectoratul Orăzii-mari, să escrie concurs cu termin de alegere pe **10/23 August** a. c.

Emolumentele sunt: 1. In bani numărari dela 95 numere de case à 4 cor. 360 cor. 2. Dela 95 numere de case câte o jumătate măsură bucate 95 cor. 3 16 jugh. de pământ arător și fânaț 60 cor. 4. Lemne de încălzit 50 cor. 5. Venitele cantonale 20 cor. Cortel și intravilan școlar 30 cor. de tot 632 cor.

Recursele ajustate conform prescrișelor Statutului Organic și a §-ului 6 art. XVIII din 1879 adresate com. paroh. din Sântelec și provăzute cu declarațiune ca pe baza serviciului neîntrerupt ca învățător de când își formează pretenziunea la cvincevenal, și să trimită până la 5/18 August a. c. subscrisului în Oradea-mare având recurenții a să prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcala* protoprezviter gr. or. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci dela școala poporală gr. or. rom. din **Chișineu**, pprev. Chișineului, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a) salariu în bani gata 630 cor. b) pentru lemne 120 cor. c) pentru conferințe 30 cor. d) pentru famulație 20 cor. e) pentru scripturistică 8 cor. f) 3 jug. 1310 st. □ pământ arător cu un venit anual minimal de 240 cor. g) cortel corespunzător în edificiul școlai, h) ștolele îndatinate dela înmormântări, i) pentru încălzitul salei de învățământ se va îngriji parohia. Cvinevenal se asigură alesului numai după cinci ani de serviciu învățătoresc impliniți aici. Cel ales va fi deobligat a îndeplini serviciul cantoral în biserică, precum și instrucțiunea în școala de repetiție fără altă remunerațiune.

Recurenții au să-și trimită recursese ajustate cu documentele de evalificațiune prescise și adresate comitetului parohial de aici la subscrisul protoprezviter până la terminul susindicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. Biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Cei cari vor dovedi, că știu instrua și conduce cor vocal, vor fi preferiți.

Chișineu, din ședința comitetului parohial ținută la : 5 Iunie 1906 st. v.

Mihai Veliciu

președinte.

Georgiu Mașa

notar adhoc.

In conțelegere cu: *Dr. Ioan Trailescu* protoprezviter inspector școlar. —□— 3—3

Cu term n de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă, se escrie concurs pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătoresci din **Hodiș**.

Emolumentele sunt: 1. In bani gata 600 cor. 2. locuință și grădină; 3. 15 m. de lemne din cari se va încălzi și sala de învățământ; 4. pentru conferință 12

cor. 5. pentru scripturistică 6 cor. și 6 venite cantonale dela înmormântări mici 40 fil. cu liturgie 2 cor. iar fără liturgie 1 cor.

Alesul va fi obligat a conduce strana în biserică având a cânta cu școlarii cântările liturgice. Dările după beneficiile sale, le va suporta cel ales.

Recurenții sunt poștiți a se prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Hodiș, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, iar recoursele ajustate cu documentele prescise, adresate comitetului parohial, să le subștearnă în terminul de sus Prea On. oficiu pprese gr. or. rom. din Buttyin (com. Arad)

Din ședința comitetului parohial, ținută în Hodiș la 18 Iunie (1 Iulie) 1906.

Avram Giurgiu

par. preș. com par.

Silviu R. Ganea.

not. com. par.

In conțelegere cu: *Ioan Georgia* pprevz. insp. școlar. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci dela școala din **Cintei** protoprezviteratul Chișineului, devenită vacantă prin răposarea inv. Ioan Dema, — se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. In bani gata 600 cor. 2. Un vagon de lemne din care se va încălzi și sala de învățământ. 3. Spese conferențiale 20 cor. 4. Scripturistică 20 cor. 5. Cvtir liber în edificiul școlar, cu grădina ce se ține de școală. 6. In rescumpărarea competiței de fân 34 cor. 7. Dela înmormântări mici și mari unde va fi poștit câte 1 cor. 20 fil.

Alegândul numai după serviciu de 5 ani prestat în aceasta comună și poate forma drept la cvincevenal. Cel ales până la 25 Octomvrie 1906 va beneficia numai jumătate de salar, iar dela acel dat începând salarul întreg. Cel ales va fi deobligat a îndeplini serviciul cantoral în sf. biserică, precum și conducerea școlai de repetiție fără ori ce remunerație.

Reflectanții la acest post au să-și trimită recoursele lor ajustate cu toate documentele prescise prin lege și Reg. și adresate comitetului parohial din Cinteii, oficiului protoprezviterale în Chișineu (Kisjenő), iar până la alegere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Cinteii spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dat din ședința comitetului parohial din Cinteii ținută la 30 Maiu (12 Iunie) 1906.

Ioan Iancu

preș. com. par.

Moise Mariș

not. adhoc.

In conțelegere cu: *Dr. Ioan Trailescu* protoprezviter. —□— 3—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoresci din comuna **Iermata** inspectoratul Ienopolei se escrie concurs cu termin de alegere pe **6/19 August** a. c. pe lângă următoarele emoluminte și condițiuni: 1. Bani gata în cari se cuprind și spesele de conferință și scripturistică 622 Cor. 2. Locuință acomodată și grădină. 3. Dela înmormântări simple unde va fi poștit 1 cor. iar cu liturgie 2 cor. 4. Drept de pășunat pentru 3 capete, ori desdaunare în bani. Pentru curatorat și încălzitul salei de învățământ se va îngriji comitetul parohial.

Cvinevenalul i-se va pune în curgere numai după 5 ani de serviciu neîntrerupt prestat în aceasta comună. Alesul e îndatorat a conduce strana fără altă remunerațiune precum și a ținea regulat prelegere cu adulții.

Recurenții sunt avizați a-și înainta recoursele ajustate conform §-ului 60 din „Regulament“ în termin de 30 de zile dela prima publicare, adresate comite-

tului parohial din Iermata la P. On. Oficiu ppeșc al Ienopolei în Șiria (Világos) și pentru a-și arăta desteritatea în cant și tipic a se prezentă în sf. biserică din Iermata în cutareva Duminecă ori sărbătoare.

Dat din ședința comitetului parohial rom. ort. din Iermata ținută la 25 Iunie (8 Iulie) 1906.

Ioan Moga

par. preș. com. par.

În conțelegere cu: *Mihail Lucuța* adm. ppeșc insp. școlar. conf.

Vasilie Vlădica

not. com. parohial.

—□—

3—3

Pentru întregirea definitivă a postului de preot din **Topla**, tractul Belinț, se escrie concurs cu termen de **30 zile** în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Uzufuctul dela sesiunea parohială constătătoare din 32 jughere. 2. Stolele obicinuite dela 35 familii; 3. Întregirea dela stat, care, pentru preoți cu mai puțin de VIII cl. gimn. face la an 774 coroane.

Reflectanții la acest post sunt poftiți a-și trimite petițiile instruate conform legilor în vigoare, comitetului parohial gr. or. rom. din Topla, pe calea ofic. protoprezviteral gr. or. rom. din Belinț (Bélincz, Temesmegye), în lăuntru termenului concursual, având totodată a se prezentă n acest termen și în sf. biserică din parohia amintită, spre a-și arăta desteritatea în cântare eventual în celebrare și în oratorie. Preferiți vor fi cei cari sunt pregătiți și pentru postul de învățător.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine: *Gerasim Sârb* protoprezviter.

—□—

3—3

Pentru stațiunea învățătorescă din **Hidișelnan** se escrie concurs cu termen de **30 de zile** dela prima publicare.

Emolumentele sunt: a) bani gata 600 cor. b) venitele cantonale indatinate, c) cvartir cu grădină.

Recurenții au să-și trimită petițiunile inzesstrate cu documentele recerute, adresate comitetului parohial din Hidișelnan la subscrisul protopop în Beiuș iar până la alegere a se prezentă la biserică în vre-o Duminecă ori sărbătoare.

Hidișelnan la 22 Iunie v. 1906.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Vasilie Pop* pprezv. insp. școlar.

—□—

3—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza rezoluțiunii Ven. Conzistor Eparhial dto 25 Mai 1906 Nr. 2964 prin aceasta se escrie concurs de licitațiune minuendă pe ziua de **20 Iulie (2 Aug.)** 1906 la 11 ore a. m. în sala școalei confes. din **Musca**, pprezv. Șiriei pentru edificarea unei școale noauă și cvartir pentru învățător.

Prețul de esclamară 7630 cor. 14 fil. Planul, preliminarul de spese, precum și condițiunile de edificare se pot vedeă la școala subscrisului învățător și notar al comitetului parohial. Înainte de licitație reflectanții au să depună în bani gata vadiu de 5% din prețul de esclamară.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a da lucrarea aceluia, care va aveă mai multă garanță, eventual aceluia în care va aveă mai multă încredere.

Întreprinzătorul e deobligat a restitui comunei bisericăști pentru planul și specificarea de spese suma de 105 cor. 10 fil.

Musca la 1/14 Iulie 1906.

George Popovici
președinte.

I. A. Munteanu
inv. not. com. par.

—□—

2—2

Pe baza concluzului Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 3270/1906 se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru repararea bisericii din **Toracul-mic** (ctul Torontal) cu termen pe **20 Iulie (2 August)** a. c. pe ziua de sf. Ilie, la 10 ore a. m.

Suma proiectată pentru acest scop și în urmare prețul de esclamară este de 1761 cor. 40 fil. Planul, preliminarul de spese și condițiunile de licitație se pot vedeă la ofic. par. din loc. Acei măestri întreprinzători, cari voese a-și înaintă recursele au să se prezinte în persoană, dar spesele de călătorie nu se restituie.

Numai acei reflectanți pot participă la licitație, cari depun în bani gata, ori în papire de valoare acceptabile la epitropia parohială vadiu de 10% după prețul de esclamară. Comuna bisericască își rezervă dreptul de a predă lucrul aceluia întreprinzător, în care va aveă mai mare garanță.

Toracul-mic, la 3/19 Iulie 1906.

George Lupșa,
par. preș. c. par.

Dămian Tărlaiu,
not. com. par.

—□—

2—2

„Janus“

„institut de asigurare mutuală pe viață în Viena

s'a fondat în anul 1839, din partea unui grup de bărbați nobili,

este cel mai vechiu „Institut mutual de asigurare pe viață“

pentru Austro-Ungaria.

Se bazează pe legile mutualității în puterea cărora accidentul capitalului anual trece în favorul celui asigurat.

Premii eftine. Condiții de asigurare favorabile.

Imprescriptibilitatea polițelor după 3 ani. Plătirea în caz de duiel și sinucidere după 5 ani.

Asigurare gratuită pentru caz de războiu. — Fără timbru de poliță și taxă de stat — Plătire la moment.

Starea de asigurare 111.000,000 cor. | Averele institutului 31.000,000 cor.

Sumele de asigurare plătite până acum 56.000,000 cor.

Informațiuni îndatoritoare dă:

==== **Agentura generală pentru Ungaria de sud în Timișoara-Fabric.** =====

==== **Derchengasse Nr. 17. (N-rul Telefonului: 422).** =====

(23)